

Ващук Анастасія Олександрівна,
викладач кафедри правничої лінгвістики
Національної академії внутрішніх справ

ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ДИСТАНЦІЙНОМУ ФОРМАТІ: МЕТОДИ, ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ

Протягом останніх десятиліть надзвичайно широкого використання набули технології та мультимедіа для дистанційного навчання іноземних мов.

Проблемою використання сучасних інформаційних технологій в освітньому процесі ВНЗ займалися такі вчені як О. Андреев, Є. Белова, А. Бернадський, В. Тихомиров, Т. Кашицин, П. Майер, В. Солдаткін, Т. Ящур, тощо.

Мета статті – розглянути можливості та подальші перспективи використання інноваційних технологій дистанційної освіти у викладанні іноземних мов у немовному ЗВО.

Термін «дистанційне навчання» виник через потребу суспільства і за такий короткий період часу встиг об'єднати всі переваги використання новітніх технологій у навчальному процесі. Зазначимо, що українське законодавство та освітні установи у всьому світі підтримують розвиток дистанційної освіти.

Нова реальність диктує нам свої правила. Реалії сьогодення такі, що постає необхідність не лише оновлення змісту та методів застосування інноваційних підходів до викладання іноземної мови за професійним спрямуванням, а ще й впровадження платформ для проведення занять дистанційно.

З цією проблемою ми вперше масово стикнулися навесні 2020 року. Таким чином, окрім впровадження інноваційних підходів, перед нами постала ще одна задача: робота на базі платформ ZOOM, Classroom, Moodle, тощо.

Все це відіграло неабияку роль у житті як студентів, так і викладачів. Ми мали пристосуватися до сучасних умов викладання. Формування іншомовної комунікативної компетенції у вищеназваних умовах потребувало оновлення та використання нових матеріалів, розробки більш різноманітних і методично-доцільних прийомів та опанування нових технологій.

Розробка дистанційних курсів є надзвичайно корисною як в умовах навчання студентів на період карантину, так і для забезпечення доступу до навчальних матеріалів для всіх студентів у зручний для них час, особливо це актуально для

працюючих студентів, або для тих, що навчаються паралельно в інших вузах.

Глобальна мережа Інтернет є абсолютно унікальним середовищем, що надає чудові інформаційні та дидактичні можливості для вивчення іноземних мов.

Наприклад, у навчанні майбутніх фахівців з права, слід виділити наступні ефективні методи, що можна практикувати за допомогою Інтернету:

1. Участь у всеукраїнських та міжнародних Інтернет-конференціях, що дає змогу підвищити рівень володіння мовою, розвинути кругозір, отримати знання з певної галузі.

2. Участь у конкурсах, олімпіадах, тестуванні. У такий спосіб можна отримати об'єктивну оцінку знань, самоствердитися, підготуватися до іспитів, участі в інших видах конкурсів та олімпіад.

Слід зазначити, що більшість студентів сприймає позитивно участь у подібних заходах онлайн, у них відсутній негативний психологічний момент та почуття страху, що властиві студентам в реальних ситуаціях.

3. Вивчення лексики, виконання лексичних завдань.

4. Відпрацювання вимови, робота над діалогічним та монологічним мовленням.

5. Вивчення граматики та виконання граматичних вправ і тестових завдань.

6. Створення презентацій у програмному середовищі Microsoft PowerPoint.

В цілому, для підвищення ефективності навчального процесу слід використовувати як класичні методи навчання, так і інноваційні. Сучасні заняття з використанням інноваційних технологій є більш персоналізованими, вони націлені на інтереси та здібності кожного студента.

В сучасних умовах дистанційного навчання широко використовуються методи інтерактивного навчання. За таких умов викладач не просто викладає матеріал, а стає активним учасником дискусії, направляючи її у потрібне русло.

Серед основних методів інтерактивного навчання можна виділити наступні: ділові ігри, дискусії, конференції та диспути, що імітують проблемні ситуації, притаманні реальній професійній діяльності фахівця.

Мотивацією щодо вивчення іноземної мови слугує професійна потреба студента стати висококваліфікованим фахівцем з умінням спілкуватися іноземною мовою. Інноваційні

методи навчання іноземних мов спрямовані саме на розвиток та самовдосконалення студента як особистості, на розкриття його можливостей та потенціалу. Основними принципами сучасних методів навчання є наступні:

орієнтація занять на студента; цілеспрямованість та змістовність занять; інтеграція мови та засвоєння її за допомогою знань з інших галузей наук.

Важливим є впровадження індивідуальної, парної та групової роботи студентів.

Загалом, за останні роки навчання перейшло від підходу з ведучою ролі викладача до ведучої ролі студента. Якщо раніше викладач виступав в якості основного джерела інформації, то сьогодні він перетворюється на консультанта, керівника, експерта або модератора.

Основними задачами викладача іноземної мови є наступні:

1. формування і розвиток умінь та навичок читання текстів за професійним спрямуванням;

2. робота над удосконаленням монологічного та діалогічного мовлення студентів ЗВО;

3. удосконалення умінь та навичок перекладу текстів за професійним спрямуванням;

4. розширення словникового запасу студентів, ознайомлення з загальною та фаховою лексикою іноземної мови;

5. повторення граматичних тем, робота над часами англійського дієслова;

6. формування вміння аудіювання на основі адаптованих та автентичних текстів;

7. комунікативне спрямування занять.

Останнє є дуже важливим, бо специфіка іноземної мови як навчального предмета полягає в тому, що спілкування є не тільки кінцевою метою навчання, а і засобом її досягнення. Навчальний матеріал краще засвоюється, якщо студент не пасивно сприймає інформацію, а залучається до обговорень та активно діє під час вивчення матеріалу.

Через це, певні односторонні системи для вивчення іноземних мов у вигляді відеозаписів, презентацій або власне виконання письмових домашніх завдань піддавалися критиці, оскільки вони не передбачали двосторонньої взаємодії.

Відсутність безпосередньої взаємодії студента з викладачем, що характеризує багато сучасних програм дистанційної освіти, суперечить цілям викладання іноземної

мови. Отже, найкращими платформами для проведення занять з іноземної мови можна вважати Zoom та Skype, що передбачають безпосередню взаємодію між учасниками освітнього процесу, представляючи собою заняття з використанням відеозв'язку в необхідний або зручний для вас час.

Виходячи з вищевикладеного матеріалу, можна виокремити такі переваги дистанційної освіти при вивченні іноземних мов:

1. Гнучкість – студенти або курсанти в основному не відвідують регулярних занять, а навчаються в зручний для себе час та в зручному місці.

2. Технологічність – використання в навчальному процесі нових досягнень інформаційних технологій.

3. Велика аудиторія і соціальна рівність – рівні можливості отримання освіти для кожного студента.

4. Оновлення методів та змісту навчання.

5. Роль викладача – дистанційна освіта розширює й оновлює роль викладача, робить його наставником-консультантом, що повинен координувати освітній процес, постійно оновлювати матеріали курсів, які він викладає, підвищувати кваліфікацію відповідно до нововведень та інновацій.

6. Позитивний вплив на студента – підвищення творчого та інтелектуального потенціалу студента ЗВО, що отримує дистанційну освіту, за рахунок самоорганізації, прагнення до знань, а також використання сучасних інформаційних технологій.

Усе більше викладачів знайомляться з сучасними технологіями, використовують їх у процесі навчання, а потім створюють власні сучасні методи навчання. Отже, використання системи дистанційної освіти – це великий прорив у сучасному навчанні студентів.

Список використаних джерел

1. Ажель Ю.П. Особенности внедрения Интернет-технологий в организацию самостоятельной работы студентов при обучении иностранным языкам в неязыковом вузе: электронный ресурс. URL: http://www.intelros.ru/pdf/gumnauka/2011_03/11.pdf.

2. Горбунова Л.И., Субботина Е.А. Использование информационных технологий в процессе обучения // Молодой ученый. – 2013. – № 4. – С. 544–547.

3. Использование Интернет-ресурсов в обучении иностранным языкам: электронный ресурс. URL: <http://www.efl.ru/>.

4. Клевцова Н. Методико-дидактические принципы создания и использования мультимедийных учебных презентаций в обучении иностранному языку / Н.И. Клевцова. – Курск, 2003.

5. Маслюк Ю.А. Проблеми використання інформаційних та комунікаційних технологій у навчальній діяльності // Інновації в освіті. – 2006. – № 1. – С. 117–123.

6. Ставицька І.В. Інформаційно-комунікаційні технології в освіті. URL: <http://confesp.fl.kpi.ua/node/1103>.

Галдецька Ірина Григорівна,
професор кафедри правничої
лінгвістики Національної академії
внутрішніх справ, кандидат юридичних
наук, доцент

КОМПЕТЕНТНОСТІ ЯК ОСНОВНІ СКЛАДНИКИ ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ ПРАВНИКА

Оскільки на сьогодні держава висуває до представників правової сфери нові вимоги, сформовані під впливом сучасних суспільних умов, – актуальним постає питання якісної підготовки майбутніх правників. Юрист як професіонал сучасної держави повинен забезпечити потреби країни як на державному, так й на міжнародному рівнях.

Безперечно, поряд з іншими фаховими якостями, правник, щоб відповісти на запити суспільстві, повинен мати передусім високий рівень професійно-комунікативної культури, що реалізовується в мовленнєвій практиці передусім через укладання документів, тлумачення правових текстів, виголошення промов, ведення діалогів та ін. Саме тому в аспекті загальної професійної підготовки мовленнєва культура юриста відіграє ключову роль, актуальності у процесі опанування фахом, так і безпосередньо у фаховій практиці.

У наукових публікаціях сучасних дослідників (О. Коваленко, Ю. Короткова, Л. Мацько, Н. Марусич, І. Плотницька, О. Юрчук та ін.) висвітлено різні аспекти мовної і мовленнєвої підготовки правників з огляду на ефективність комунікації в професійній сфері. Попри зростання наукових розвідок досліджуване питання засвідчує на сьогодні значне зростання інтересу науковців до мовної, мовленнєвої та комунікативної компетентностей фахівця в галузі